

Pravila

Velik broj jasnih pravila važan je u velikim organizacijama (vojska, bolnica, brod) gdje je važno da se točno zna tko što radi i za što je odgovoran. S druge strane velik broj pravila guši odnos i mogao bi obitelj pretvoriti u vojni odred. No, to nitko ne želi i zato, kad govorimo o obiteljskim ili kućnim pravilima, riječ je o nepisanim pravilima, dogovorima, rutinama, navikama i ritualima. Na primjer, neke obiteljske rutine postaju nepisano pravilo pa tako čitanje priče za laku noć postaje pravilo. Ili, na ulasku u kuću brišemo cipele i jedemo u kuhinji. Ipak, ponekad će trebati jasno i glasno izreći pravilo jer ga se svi ne pridržavaju, npr. „Jedemo u kuhinji“ osvještava se kao pravilo ako se hrana započne raznositi po kući, prljati, mrviti itd. „Nogomet igramo u parku“ bit će često izrečeno ako se djeca uporno pokušavaju igrati loptom po stanu.

Dnevne rutine, navike, pravila i ponavljanja pomažu da se dan strukturira, čine djetetu svijet predvidivim i daju osjećaj sigurnosti.

DESET ZLATNIH PRAVILA KUĆE

1. Ako otvoriš, zatvori!
2. Ako uključiš, isključi!
3. Ako otključaš, zaključaj!
4. Ako pokvariš, popravi!
5. Ako ne možeš popraviti, zovi onog tko može!
6. Ako posudiš, vrati!
7. Ako uzmeš, pazi na to!
8. Ako zaprljaš, počisti!
9. Ako pomakneš, vrati na mjesto!
10. Ako ti ne treba, ostavi glupu stvar gdje jest!

Pravila podrazumijevaju **ponašanja** za koja članovi neke grupe vjeruju da ih treba koristiti kako bi pojedini članovi grupe i grupa u cjelini mogli **uspješno funkcionirati**.

PRAVILA PRI DOGOVARANJU PRAVILA

1. Usmjerenost pozitivno – ne kao zabrane. (Nogomet igramo u parku.)
2. Donesena dogovorom – svih kojih se tiču!! To je najbolje jamstvo da će ih se pridržavati ako su sudjelovali u dogovaranju pravila (malom djetetu koje ne sudjeluje u dogovaranju pravila treba na primjeren način objasniti zašto je važno pridržavati se pravila).
3. Pravila je moguće mijenjati – opet dogovorom!
4. Jednostavna i razumljiva – provjeriti je li dijete razumjelo pravilo.
5. Ne gomilati pravila – da se ne pretvorimo u vojsku.
6. Pravilo podrazumijeva i „sankciju“ – prirodnu ili logičnu posljedicu ako se netko ne pridržava pravila – i to se mora znati jer je to dio pravila.

